

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

DOM JEAN GRIBOMONT

(1920 - 1986)

Υ Π Ο

ΗΛΙΑ Δ. ΜΟΥΤΣΟΥΛΑ

Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τὴν 22αν Μαρτίου τοῦ τρέχοντος ἔτους ἀπεβίωσεν εἰς τὴν Ρώμην ὁ πατὴρ Ἰωάννης Gribomont, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀξιολογωτέρους συγχρόνους πατρολόγους. Ὁ π. Gribomont ἐγεννήθη εἰς Marche τοῦ Νοτίου Βελγίου τὴν 17ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1920. Ὑπῆρξεν ὁ πρωτότοκος πολυμελοῦς οἰκογενείας με χριστιανικὰς ἀρχάς. Μετὰ τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς εἰς Bastogne εἰσῆλθεν εἰς ἡλικίαν δέκα ἐπτὰ ἐτῶν εἰς τὴν μονὴν «Ἁγιος Μαυρίκιος» εἰς Clervaux τοῦ Λουξεμβούργου. Ἐκεῖ τὴν 2αν Σεπτεμβρίου τοῦ 1939 ἔδωκε τὸν μοναχικὸν ὄρκον. Τὸ ἴδιον ἔτος ἠναγκάσθη λόγω τῆς ἐπιστρατεύσεως νὰ στερηθῆ τῆς παρουσίας τοῦ πνευματικοῦ του πατρὸς Dom Basile Schmidt. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1941 ὅλη ἡ ἀδελφότης ἐξεδιώχθη ἀπὸ τοὺς Ναζί. Οἱ νεώτεροι ἐκ τῶν μοναχῶν κατέφυγον εἰς Maredsous, ἐνῶ οἱ παλαιότεροι εἰς Trappe de Recheford. Τὰ δύο τμήματα ἐπανηνώθησαν εἰς Chanly, ὅπου ὁ νέος μοναχὸς ἐξηκολούθησε τὰς θεολογικάς του σπουδὰς. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἔπαιξεν ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν προσανατολισμὸν του ἦσαν αἱ μακροχρόνιοι παραμοναί του εἰς Chevetogne. Εἰς τὸ μέγα τοῦτο πνευματικὸν κέντρον εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν μελέτην τοῦ μοναχισμοῦ καὶ τῆς πνευματικότητος τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων.

Τὴν 9ην Ἰουλίου 1944 ὁ Jean Gribomont ἐχειροτονήθη ἱερεὺς. Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου ὁ π. Gribomont μετέβη πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του εἰς Λουβαίν, εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἀνατολικῶν Σπουδῶν, τὸ ὅποῖον διηύθυνον οἱ διεθνοῦς φήμης καθηγηταὶ René Draguet καὶ Gerard Garitte. Παραλλήλως ὁ π. Gribomont παρηκολούθησε μαθήματα εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ μάλιστα τὰ τοῦ Mgr. Lucien Cerfaux. Ἡ διαμονή του εἰς τὴν μονὴν τοῦ Mont-Cesar τοῦ ἔδωκε τὴν δυνατότητα νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς σοφίας μεταξὺ ἄλλων καὶ τῶν Dom B. Capelle καὶ Dom Botte. Ὁ π. Gribomont συνέταξεν ἀξιόλογον διδακτορικὴν διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἱστορία τοῦ κειμένου τῶν Ἀσκητικῶν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου».

Τὸ ἔτος 1951 ὁ π. Gribomont μετέβη εἰς Ρώμην καὶ συνειργάσθη με τοὺς μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ἱερωνύμου ἐν Urbe εἰς τὴν κριτικὴν ἔκδοσιν τῆς

Βουλγάτας τοῦ Ἱερωνύμου καὶ εἰδικώτερον τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου. Παραλλήλως ἐσυνέχισε τὰς μελέτας του τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀνατολὴν καὶ μάλιστα εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον. Αἱ εἰδικαὶ γνώσεις του περὶ τοῦ ἀρχαίου μοναχισμοῦ καὶ εἰδικώτερον τῶν Καππαδοκῶν πατέρων ἔγιναν σύντομα γνωσταὶ καὶ διὰ τοῦτο συχνὰ ἐκαλεῖτο διὰ τὴν δώση σειρὰν μαθημάτων εἰς Πανεπιστήμια, ὡς καὶ ἀνακοινώσεις εἰς ἐπιστημονικὰ συνέδρια. Τὸ 1955 ὁ Dom Gribomont ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς ομάδος τῆς ἐπιφορτισμένης μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς Βουλγάτας τοῦ Ἱερωνύμου, τρία δὲ ἔτη ἀργότερον ὠνομάσθη ἡγούμενος καὶ διευθυντὴς μελετῶν. Ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του αἱ ἐκδόσεις ἐβελτιώθησαν αἰσθητῶς, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἀναλυτικὰς εἰσαγωγὰς καὶ τὰ σχόλια. Ἀναφερόμεθα εἰδικώτερον εἰς τὴν ἐκδοσιν τοῦ Ἡσαίου (1969), τοῦ Ἱερεμίου, τῶν Θρήνων καὶ τοῦ Βαρούχ (1972), τοῦ Ἰεζεκιὴλ (1978) καὶ τοῦ Δανιὴλ (1981).

Ἡ εἰδικότης τοῦ π. Gribomont εἰς τὸν τομέα τῶν χειρογράφων τὸν ὠδήγησεν καὶ εἰς ἄλλας μελέτας ὡς ἡ τῆς παραδόσεως τῶν χειρογράφων τῆς Βίβλου τοῦ Καρόλου τοῦ Φαλακροῦ, τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀγίου Παύλου ἔξω τῶν τειχῶν κλπ. Ἀναγνώρισιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀποτελεῖ καὶ ἡ συμπερίληψις του εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν Νέαν Βουλγάτα, τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησεν ὁ πάπας Παῦλος ὁ VI. Ταύτης ὑπῆρξεν ἐπίλεκτον μέλος, εἰς τὴν συνεργασίαν του δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἔδειξε πλὴν τῶν ἐπιστημονικῶν του προσόντων καὶ τὸν λαμπρὸν του χαρακτῆρα.

Ἐπὶ τριάκοντα πέντε ἔτη ὁ π. Gribomont, ὁ ὁποῖος ἦτο διεθνῶς γνωστός, προσέφερε τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας του εἴτε εἰς μεμονωμένους ἐρευνητὰς διὰ τὴν ἐκπόνησιν διατριβῶν καὶ ἄλλων μελετῶν, εἴτε εἰς ομάδας ἐπιμελουμένας τὴν ἐκδοσιν πατερικῶν κειμένων. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι παρεχώρησεν εὐγενῶς τὰ χειρόγραφα του εἰς τὴν «Βιβλιοθήκην τῶν Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀξιόλογοι βελτιώσεις, τὰς ὁποίας εἶχεν ἐπιφέρει εἰς τὸ εἰς τὴν σειρὰν τοῦ J.-P. Migne ὑπάρχον κείμενον τῶν Ἀσκητικῶν τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Τὸ ἔργον τοῦ π. Gribomont ἐκτείνεται εἰς ἅπαντα σχεδὸν τὰ εἰς τὸν 63ον τόμον τῆς BEΠ δημοσιευθέντα ἔργα.

Ὅπως ἤδη ἔχει παρατηρηθῆ (πρβλ. ἄρθρον τοῦ π. H. de Sainte-Marie εἰς *Osservatore Romano*), ὁ π. Gribomont συνεδύαζεν ὀξεῖαν κρίσιν, ἀξιοθαύμαστον μνήμην, ὠλοκληρωμένην παιδείαν, ἐνδιαφέρον διὰ ποικίλα θέματα, εἶχε δὲ τὴν φροντίδα συνεχῆ, ὥστε νὰ μὴ διασπᾶται ἡ δραστηριότης του. Ἡ μορφή τοῦ π. Gribomont θ' ἀποτελεῖ πάντοτε πρότυπον πρὸς μίμησιν, διότι ἐκτὸς τῆς βαθείας πίστεώς του ἐπέτυχεν τὸν ἀριστον συνδυασμὸν τῆς ὠλοκληρωτικῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν.